

SLOVENSKÝ JAZYK A LITERATÚRA

Vyučovací jazyk	Slovenský jazyk
Vzdelávacia oblasť	Jazyk a komunikácia
Stupeň vzdelávania	Primárne vzdelanie ISCED 1 – variant B
Predmet	Slovenský jazyk a literatúra
Ročník	Siedmy
Časová dotácia	6 hodín týždenne 198 hodín ročne
Miesto realizácie	Trieda, knižnica, jazyková učebňa, školská záhrada, verejné priestranstvá nachádzajúce sa v obci.

1. Charakteristika učebného predmetu a jeho význam v obsahu vzdelávania

Vyučovací predmet slovenský jazyk a literatúra je vo výchovno-vzdelávacom procese žiakov so stredným stupňom mentálneho postihnutia jedným z kľúčových. Prostredníctvom rozvíjania materinského jazyka v ústnej a písomnej forme u žiakov cielene budujeme zručnosti potrebné na získavanie informácií a na ich výmenu v sociálnom kontakte, čo má výrazný podiel na celkovej socializácii dieťaťa. Vyučovací predmet slovenský jazyk a literatúra pozostáva zo zložiek čítanie a literárna výchova, písanie a sloh.

Čítanie a literárna výchova

Požiadavky v súvislosti s nácvikom techniky čítania, čítania s porozumením, reprodukcie obsahu textu u žiakov so stredným stupňom mentálneho postihnutia nie je možné zovšeobecniť. Nie je teda možné ani vyžadovať detailné dodržiavanie obsahu vzdelávania určeného pre jednotlivé ročníky. Je potrebné počítať s tým, že jednotliví žiaci môžu prejavovať taký záujem o čítanie, že pomerne ľahko zvládnu jeho techniku a iní, napriek priaznivejšej mentálnej kapacite, nebudú postupovať očakávaným tempom. V takých prípadoch učiteľ hľadá iný spôsob práce so žiakom, pričom však dosahovanie iných cieľov, vrátane obsahu učiva, dokáže patrične odôvodniť. Nie je záväzná učť žiaka všetky tvary písmen veľkej a malej, tlačenej a písanej abecedy, pripúšťa sa nácvik čítania aj zápisu iba tvarov písmen veľkej tlačenej abecedy, treba však pamätať na neskorší obmedzený výber textov na čítanie – (malé tlačené písmená). V prípade, že žiak je schopný pracovať s viacerými tvarmi písma, možno mu pri preberaní každého písmena pridať aj tvar malého tlačeného, veľkého písaného a malého písaného písmena. Pri výučbe čítania sa môže stať, že úroveň techniky čítania u žiaka presiahne úroveň jeho intelektuálneho a rečového vývinu a nebude v súlade s úrovňou chápania čítaného textu. Okrem textov na čítanie je preto potrebné takmer vždy využívať aj ilustrácie znázorňujúce kľúčové slová (osoba, zviera, vec, jav, činnosť, farby, výraz tváre a pod.) alebo skutočné predmety, resp. predvádzanie činností.

Pri nácviku pozornosti žiaka a tých zručností, ktoré predchádzajú učniu čítať, ale aj pri samotnom vyučovaní čítania dbáme na to, aby sme ho upútali témami jemu blízkymi, ktorých použitie môžu slúžiť ako motivácia, resp. odmena.

Vzdelávací obsah slovenského jazyka a literatúry v 7. ročníku je rozdelený do troch oblastí:

**JAZYKOVÁ KOMUNIKÁCIA
KOMUNIKÁCIA A SLOH
ČÍTANIE A LITERATÚRA**

V 7. ročníku jednotlivé oblasti obsahujú:

JAZYKOVÁ KOMUNIKÁCIA

- písanie

KOMUNIKÁCIA A SLOH

- komunikácia, ústny prejav

ČÍTANIE A LITERATÚRA

- technika čítania

- literárna výchovy

2. Cieľ predmetu

- Osvojiť nácvik písania ďalších veľkých písmen,
- zvládnuť opis ľahkého textu,
- osvojiť si čítanie slov s dvojhĺskami,
- naučiť sa čítať ľahký text s porozumením,
- zvládnuť písanie jednoduchej vety,
- naučiť sa počúvať a rozprávať najznámejšie jednoduché rozprávky.

3. Obsah učebného predmetu

A. Čítanie - 66 hodín

Čítanie slov, viet a ľahkých obsahovo primeraných textov.

Čítanie slabík a slov s dvojhĺskami **ia, ie, iu, ô; ä, ř, í.**

Čítanie nápisov, názvov článkov v novinách, prípadne detských kníh.

Čítanie písaného textu.

Čítanie slabík a slov, ktoré žiaci sami napíšu.

B. Literárna výchova, sloh - 33 hodín

Rozširovanie osobného frekvenčného jazyka o slová s písmenami nacvičovanými v tomto ročníku.

Počúvanie a prerozprávanie rozprávky založenej na jednoduchom časovom rade opakovaných a obmieňaných dejov.

Jednoduchá formulácia odpovedí na otázky z počutého, z čítaného textu.

C. Písanie - 66 hodín

Nácvik písania **ia, ie, iu, ô, ä, ř, í**.

Nácvik písania veľkých písmen **D, F, T, H, K**.

Písanie slabík a ľahkých dvojslabičných slov podľa diktátu.

Prepis čítaných slov, písanie vlastného mena, dátumu narodenia, adresy.

Písanie jednoduchých viet.

Individuálne docvičovanie písmen, ťažkých väzieb.

4. Metódy a formy práce

Učíme žiakov počúvať a vnímať krátky príbeh, pokúšame sa o jednoduchú dramatizáciu (s plošnými bábkami, s maňuškami), prípadne ilustráciu počutého príbehu. Pozorného detského poslucháča vychovávame aj prostredníctvom návštevy detského bábkového divadla. Prostredníctvom zážitkov, ktoré literatúra poskytuje, upevňujeme citový vzťah k rodine, k domovu, k rodnému kraju.

5. Prierezové témy

Prierezová téma	Tematický celok	Téma
Osobnostný a sociálny rozvoj	Jazyková komunikácia	Nácvik písania veľkých písmena E
		Nácvik písania veľkých písmena B
		Vyvedenie mäkkých slabík - de, te, ne, le
		Písanie ľahkých trojslabičných slov
		Nácvik písania malých písmen b, y
	Čítanie a literatúra	Rozprávanie podľa obrázka: Kto (čo) je na obrázku?
		U starého otca Ferdo mravec
		Mäkké slabiky – de te ne le Čítanie dvojslabičných slov s otvorenými i zatvorenými slabikami
		Plynulé čítanie slov
		Jednoduché odpovede na otázky z obsahu čítaného textu
Ochrana života a zdravia	Jazyková komunikácia	Nácvik písania veľkých písmena R
		Vyvedenie písmena H, h
		Nácvik písania písmena G
		Nácvik písania písmena Ch, ch
		Používanie slabík vo vete
	Písanie slovných spojení podstatného mena	
	Čítanie a literatúra	Malý pomocník Milé mačky
		Vyvedenie hlásky H h

		Písmeno H h
		Upratovačka a žiaci Fúkaj vetrik
		Veselé Vianoce Vianočné sviatky
		Mäkké slabiky – di ti ni li Čítanie dvojslabičných slov s otvorenými i zatvorenými slabikami
		Veľká noc Veľkonočné sviatky
Environmentálna výchova	Jazyková komunikácia	Nácvik písania písmena Ž, ž
		Nácvik písania písmena F, f
		Písanie ľahkých dvojslabičných slov so zatvorenými slabikami
		Vyvodenie písmena Ch, ch
		Písanie slovných spojení prídavného mena
	Čítanie a literatúra	Rozprávanie podľa obrázka: Čo robí ?
		Vyvodenie hlásky Ž ž Písmeno Ž ž
		Písmeno a spájanie F f Utvrzovanie hlásky F f
		Rozbitý črepník Pohádky
		Plynulé čítanie slabík
Regionálna výchova a ľudová kultúra	Jazyková komunikácia	Opakovanie učiva 5. ročníka
		Vyvodenie písmena F, f
		Nácvik písania veľkých písmena Y
		Písanie ľahkých dvojslabičných slov s otvorenými slabikami
		Nácvik písania malých písmen r
	Čítanie a literatúra	Spájanie Ž ž Utvrzovanie hlásky Ž ž
		List kamarátke Vyvodenie písmena F, f
		Vyvodenie písmena G, g Písmeno a spájanie G, g
		Nedeľa Riekanky
		Nevedko a Leňoško Rozprávka o veľkej repe Čítanie ľahkých trojslabičných slov
Mediálna výchova	Jazyková komunikácia	Nácvik písania veľkých písmena P
		Nácvik písania písmena H, h
		Vyvodenie písmena G
		Písanie ľahkých slov
		Vyvodenie mäkkých slabík - di, ti, ni, li
		Prepis písaného textu

	Čítanie a literatúra	Nácvik písania malých písmen p
		Spájanie H h Utvrďovanie hlásky H h
		Gabo – Bojko Gajdoš, Gazda
		Písmeno a spájanie Ch, ch Utvrďovanie hlásky Ch, ch
		Plynulé čítanie ľahkých viet s porozumením
		Poznávanie detských kníh
Multikultúrna výchova	Jazyková komunikácia	Vyvedenie písmena Ž, ž
		Písanie slabík
		Písanie nových písmen a slabík
		Nácvik písania malých písmen e Písmena abecedy
		Opakovanie všetkých prebratých písmen
	Čítanie a literatúra	Do školy Taška
		Utvrďovanie hlásky G, g V kine
		Elena a Anička Vyvedenie písmena Ch, ch
		Orechy Chobotnica Klára Krátka
		Šijem mechy

6. Učebné zdroje

Učebné zdroje sú zdrojom informácií pre žiakov:

Čítanka pre 7. ročník špeciálnych základných škôl 1., 2. časť variant B

Pracovné listy k čítanke pre 7. ročník špeciálnych základných škôl variant B

Časopisy, napríklad: Včielka a Zornička

Mimočítanková literatúra

Bábkové hry - príležitostná návšteva detského predstavenia

7. Hodnotenie predmetu

Na hodnotenie predmetu vychádzame z Metodických pokynov č. 19/2015 na hodnotenie žiakov špeciálnej školy. Pri hodnotení pristupujeme ku každému žiakovi individuálne. Neporovnávame výsledky detí medzi sebou, ale hodnotíme každého podľa jeho možností a schopností. Snaha každého učiteľa 7. ročníka je pozitívne hodnotiť. V danom predmete sú žiaci priebežne klasifikovaní. Žiakov postupne vedieme, aby sa vedeli ohodnotiť sami, ale aj svojho spolužiaka. Na konci každého klasifikačného obdobia sú žiaci na vysvedčení hodnotení slovné.